

Český zápas

Týdeník Církve československé husitské

Ročník: 93

číslo: 14

7. dubna 2013

Cena: 8 Kč

HUSŮV INSTITUT TEOLOGICKÝCH STUDIÍ SLAVÍ 10 LET SVÉ EXISTENCE

Církevní zastupitelstvo schválilo v prosinci 2002 záměr zřízení Husova institutu teologických studií jako církevní školy se zaměřením na další vzdělávání duchovních, kazatelů i pastoračních asistentů. V březnu 2003 na základě článku uveřejněného v Českém zápasu bylo do 1. ročníku školy přihlášeno více než 35 uchazečů o studium. V prvních letech studia přicházeli studenti především z řad sester a bratrů z rad starších, ze členů církve, kteří ukončili své pracovní aktivity a chtěli se dále vzdělávat v oblasti teologie, studia Písma. 6. června 2003 byl Husův institut registrován na Ministerstvu kultury ČR jako církevní právnická osoba. Zeptali jsme se ředitele institutu bratra biskupa Davida Tonzara, jak se život na HITSu, jak je Husův institut často označován, za 10 let života změnil a co nového škola plánuje do budoucnosti.

Husův institut vznikl na základě přání mnohých sester a bratrů, kteří v září 2002 požadovali zahájení vzdělávání v oblasti studia Písma, systematické a praktické teologie. Původně jsme v pražské diecézi předpokládali, že se přihlásí 5–7 zájemců o studium, které budeme formou tzv. biblických hodin provázet při samostudiu. Zájem z církve, ze všech diecézí, byl ohromující. První a druhý rok činnosti se ke studiu přihlásilo 37, resp. 41 studentů dokonce i z Olomouce, Brna, Ostravy a dokonce i Košic. To byla nejbližší místa, odkud k nám cestovali naši studenti.

Kdo na Husově institutu vyučuje a jak probíhá vyučování, jaká je forma výuky?

Mezi vyučujícími převažují učitelé nebo bývalí učitelé a profesori Univerzity Karlovy. Je mi velkou ctí, že na institutu přednášejí a přednášeli naši profesori HTF UK M. Salajka, Z. Kučera i Z. Sázava, tři biskupové i bratr patriarcha a současní učitelé na naší fakultě. Jsem také rád, že školné jsme za 10 let nemuseli zvedat a je stále stejné v částce 500 Kč za semestr. Je tomu tak díky tomu, že všichni učitelé z řad církve vyučují na HITS již 10 let zdarma. Výuka je rozdělena do 14denních intervalů, aby se studia mohli účastnit i lidé při zaměstnání. Studenti jsou uvedeni do studia teologie systematické, biblické, praktické i historické. Jedenkrát do roka se také koná výjezdní kurz, na kterém čteme v posledních letech díla M. J. Husa. Na minulém kurzu v Železně Rudě jsme s účastníky dokončili čtení Dcerky, Provázku třípramenného, spisu O šesti bludech ad. Zkoušky jsou semestrální, pravi-

delně po každém semestru. Ve škole vládne rodinná atmosféra, což je mnohými studenty přicházejícími nyní i z oblastí necírkevních, velmi kladně hodnoceno.

Nezůstalo však pouze u církevní školy, postupně byla zřízena Vyšší odborná škola a podepsána dohoda o spolupráci s Vysokou školou zdravotnictví a sociální práce. Jak k tomu došlo?

Studenti a členové církve dali Správní radě HITS podnět k tomu, aby se HITS pokusil akreditovat (tedy, aby i stát akceptoval církevní vzdělávání) své vzdělávání vykazující kvalitu výuky i zkoušek, podle školského zákona. V roce 2004 a 2005 jsme prožívali těžké období akreditace. K tomu nám nepomohlo ani přijímání nového školského zákona. Po několikaměsíčních jednáních byl nakonec HITS a jeho forma vzdělávání akreditován i jako vyšší odborná škola. Církev tak po více než 70 letech (Vysoká škola bohovědná, 1932 – 1935) získala vlastní, státem garantované vyšší odborné učení. Mám radost z toho, že jsme od loňského září akreditaci opětovně získali na další roky (2012 – 2018). Na vyšší odborné škole vyučuje přibližně 17 pedagogů a opět prakticky jen za minimální náklady pro školu, neboť odměna se pohybuje v řádech stokrát/měsíc. V současné době je kapacita školy nenaplněná, tedy otevřená pro nové studenty! Nejlepší studenti vyššího odborného vzdělávání (teologie a pastorační) mají již několik let na základě dohody o spolupráci s Vysokou školou zdravotnictví a sociální práce možnost studovat bakalářský i magisterský studijní program sociální a misijní práce. Osobně jsem velmi

Ze setkání mládeže „Napůl“ v Roudnici nad Labem

POOHLÉDNUTÍ ZA SETKÁNÍM MLADÝCH

O víkendu 16. a 17. března zavítala přibližně dvacítkou mladých členů a příznivců naší církve na již tradiční setkání „Napůl“, které se obvykle koná půl roku po celocírkevním setkání mladých. Letos je hostilo přívětivé zázemí fary v Roudnici nad Labem. Aktivní duchovně kulturní program započal již krátce po sobotním příjezdu účastníků nevšedním výletem na nedalekou horu Říp, kde je čekalo milé setkání s mytickým praotcem. Po návratu z výletu následovala vydatná večere, na které se podíleli téměř všichni. Sobotní program završilo společné setkání při křesťanské meditaci. Nedělní dopoledne pak bylo naplněno prohlídkou místního hradu a zámku, následoval oběd a krátká procházka městem. Vyvrcholením a současně závěrem setkání byla nedělní odpolední bohoslužba v místním sboru. Všichni „mladí husité“ zajisté ocenili nejen krásné předjarní počasí, zajímavý program, ale i přátelskou atmosféru celé akce vytvořenou všemi zúčastněnými. Je tedy mnoho důvodů se setkávat na dalších společných akcích!

Rostislav Horek

potěšen, že studenti, kteří přicházejí z různých profesních oblastí, se ve škole poprvé setkávají s Písmem, teologií Církve československé husitské i s živými křesťany! Někteří z nich později přijímají křest nebo svátost manželskou, několik absolventů se na základě studia rozhodlo i ke změně svého zaměstnání – ke službě, ať již v církvi či sociální oblasti.

V jakých prostorách výuka probíhá a kdo se podílí na financování?

Výuka byla původně organizována v Komenského sálku náboženské obce Dejvice, později díky přimluvě tehdejšího ředitele a tajemníka ÚR v 5. patře Úřadu ústřední rady. Od roku 2009 je podepsána nájemní smlou-

va o využívání prostor v budově koleje v Roháčově ulici na pražském Žižkově. S financováním od počátku pomáhá naše církev a to především významně sníženým nájmem. Díky tomu a díky dobrovolníkům – učitelům, jsme více než 10 let nezvyšovali školné. Pravdou také je, že jsme ani jednou nepožádali církev o dotaci na provoz, přestože ústřední rada i církevní zastupitelstvo již při stěhování schválily roční příspěvek ve výši 300 tis. Kč na provoz a rozvoj HITS.

Jaké další aktivity HITS koná?

Jak jsem již řekl, každým rokem je uspořádán studijní a modlitební kurz pro studenty a absolventy HITS díky vstřícné spolupráci s plzeňskou die-

cézi v prostorách Domu Husita v Železně Rudě. Vydali jsme již 10 publikací a skript. Dílo profesora Salajky *Sylabus praktické teologie* dokonce muselo být vydáno již podruhé! Vydali jsme několik děl prof. Sázavy, prof. Šabrůly, dr. Tesařové, dr. Melmuka, dva sborníky *Historie pamětí národa* z přednášek, které na půdě HITS proslavili prof. Šmahel, prof. Čornej, prof. Válka a další významní představitelé odborného života. Byli jsme úspěšní v grantových podáních na Ministerstvu kultury. Studenti také vydali edici husitských triček s názvem VERITAS VINCI s červeným kalichem a žlutou hostií. Plánujeme účast na cyklostez-

Pokračování str. 3

„VĚČNÝ KRITIK“ FARÁŘ FRANTIŠEK HOUSKA

V lednu tohoto roku uplynulo sto let od narození bratra faráře Františka Housky. Patřil mezi duchovní, kterým knuta ateistického komunistického režimu v padesátých letech znemožnila pokračovat v pastýřské službě. Církevní referát Krajského národního výboru v Liberci mu 15. listopadu 1958 odebral státní souhlas pro výkon duchovenské služby. Jako poslední záminka státnímu dozoru posloužilo farářovo vystoupení na teologické konferenci v Nové Vsi u Jablonce nad Nisou, kde mimo jiné prohlásil: „Církev

potřebuje trpětele. Biskupové, všichni vedoucí i faráři by se měli postavit odhodlaně proti státu a obětovat třeba i osobní svobodu a život, neboť dnes jsou věřící pro své náboženské přesvědčení utiskováni.“

František Houska se narodil 16. ledna 1913 v Šumberku – Jistebku (dnes Krásná) nedaleko Jablonce nad Nisou. Vyrůstal v neutěšených sociálních poměrech. Otec František padl hned na počátku světové války v říjnu 1914. Matka Bohumila tak zůstala na výchovu syna sama. Nejprve pracovala jako pasířská dělnice; v roce 1927

získala školnické místo na šumberuské dvoutříde, kterou navštěvoval i malý František. Tomu se i díky převýdělkům domácí sklářskou prací (mačkáním knoflíků nebo vinutím perel a figurek) podařilo v červnu 1933 úspěšně složit maturitní zkoušku na reformním reálném gymnáziu v Liberci. Ovlivněn osobností jenišovického prvofaráře a druhého patriarchy naší církve G. A. Procházky se přihlásil na Vysokou školu bohovědnou ČČS v Praze; studia dokončil v roce 1937 na Husově čs. evangelické fa-

Pokračování str. 3

Blahoslavení, kteří neviděli a uvěřili

V povelikonočním období se křesťané v kázáních setkávají se známou postavou apoštola Tomáše, který je vždy jmenován, když je řeč o apoštolech. Když se řekne Tomáš, okamžitě se nám vybaví ono: „Jsi jako nevěřící Tomáš.“ Biblický Tomáš totiž nebyl s ostatními apoštoly v okamžiku, kdy se jim zjevil vzkříšený Kristus. Učedníci mu vyprávěli radostnou zprávu, jak mezi ně Ježíš přišel zavřenými dveřmi a pozdravil je. A Tomáš reagoval podobně jako my v obdobných situacích: dokud nevidím, neuvěřím! Chtěl mít zkrátka důkazy. Stejně jako mnozí chtějí mít důkazy o Bohu a živém Ježíši Kristu. Ale co se Tomášovi nestalo!

Po osmi dnech byli učedníci opět spolu, tentokrát i s ním, a Pán přišel. Zase zavřenými dveřmi. Pozdravil a vyzval Tomáše, aby se přesvědčil o jeho ranách. A pak se už dovídáme, že Tomáš ani nevločil prst do ran, ale hned odpověděl vyznáním. Radostně a s naprostou jistotou řekl: „Pán můj a Bůh můj.“ Ježíš mu odpověděl: „Žes mě viděl, Tomáši, uvěřil jsi. Blahoslavení, kteří neviděli a uvěřili.“

My si to ani neuvědomujeme, ale tato víra nevěřícího se stala jedním ze základů církve. Přemýšlíme-li o tom, zjistíme, že taková víra je někdy mocnější – totiž víra, která se zrodila z pochyb a nevíry.

Vynikající český badatel, světově proslulý prof. Dr. Bedřich Hrozný, rozluštil písmo starověkého, již zaniklého kmene Chetitů. Jednou se ho ptali, jak písmo rozluštil, když neměl nikde ve světě nejmenšího podkladu. Řekl, že věřil, že tušil, cítil, že ten či onen obrazec písma by mohl znamenat to či ono písmeno, slovo či myšlenku. A vidíte, ta velká víra ho přivedla k jednomu z největších objevů naší historie.

Víra, že existuje jen to, co vidím, je víra omezená, nedostatečná. A co my? Naše pochybování jsou mnohá a častá. Pochybujeme-li o Bohu, Kristu, nevěříme pak ani lidem. Jsme osamoceni bez pomoci. Chraňme si svou víru. Blahoslavení jsou všichni, kteří věří zvěsti evangelia a jsou živí nejen tím, co vidí a vědí, ale i tím, co věří.

Z knihy Erwina Kukulczky
Milí posluchači: Slovo nejen na neděli

Z kazatelského plánu

I. neděle po Velikonocích

Jako novorozené děti Boží mějte touhu jen po nefalšovaném duchovním mléku. Aleluja!

1. PETRŮV 2,2

První čtení: Skutky 5,27–32

Tužby velikonoční (I):

2. Aby Kristovo vzkříšení našim srdcem proniklo a k životu věčnému nás přivedlo, modleme se k Hospodinu.
3. Aby Kristovo vítězství v celém světě zavládlo a mír národům přineslo, modleme se k Hospodinu.

Modlitba před čtením ze sv. Písem:

Nebeský Otče, dopřej nám, abychom památku zmrtyvýchvstání tvého Syna oslavili duchovní obnovou našeho života! Osviť nás, Bože, svým svatým Duchem, ať slyšíme slova Ježíše Krista, našeho Pána. Amen.

Druhé čtení: Zjevení 1,4–8

Evangelium: Jan 20,19–31

Verše k obětování: Jób 42,4–5

Verš k požehnání: Jan 20,27

Modlitba k požehnání:

Nebeský Otče, prosíme tě, aby svátost večeře Páně, již nás obdarováváš v tento požehnaný velikonoční čas, nám v přítomnosti i budoucnosti posloužila jako pravý pokrm a nápoj pro duši! Ve jménu Ježíše Krista, našeho Pána. Amen.

Vhodné písně: 43, 16 174, 191, 289, 296, 301

KDO VYSTOUPÍ NA HOSPODINOVU HORU? Ž 24,3A

Blíží se 11. duben, den výročí narození Dr. Jamese Parkinsona, lékaře, chirurga, paleontologa a politika – muže, který roku 1817 jako první popsal nemoc, později po něm nazvanou Morbus Parkinson, a my, které postihla tato nepřijemnost, se budeme v sobotu 13. dubna opět plahočit na ten kopec, nazývaný hora Říp. Ona je to pro zdravého člověka spíše taková boule v české rovině, avšak pro mnohé z nás je skutečnou horou, pro někoho dokonce Himálajem.

Polezeme nahoru již po šesté a já měl to štěstí (dá-li se při této diagnóze mluvit o štěstí), že jsem se krátce po diagnóze mohl zúčastnit prvního ročníku.

Bylo to mé první setkání s pacienty stejně postiženými a bylo to setkání s opravdu tvrdou realitou. Vidět víc jak sto stejně potrefených jako já najednou – to je pecka! Poznal jsem tam chlapíka s koloběžkou, který běhal do kopce i z kopce, ale roviny musel přejíždět. Viděl jsem tam lidi, třesoucí se jak v zimnici. Viděl jsem lidi, kteří vláli jak prapor ve větru. Viděl jsem lidi sehnuté, šourající se těžce s trekovými holemi, padající a zase vstávající. Viděl jsem člověka, který uprostřed chůze zarazil a nemohl udělat krok. Viděl jsem člověka, který nemohl projít otevřenými širokými dveřmi. Viděl jsem lidi, se kterými byla těžká domluva, neboť jim nebylo rozumět. Viděl jsem i vozíčkáře, lidi, kteří už nebyli schopni zdolat ten kopec po svých a museli být vyvezeni autem... Byla to tvrdá

realita, ale zároveň to bylo jaksi osvobozující. Nejhorší je nejistota – co bude dál a stojí-li ten život ještě vůbec za to... A já najednou věděl, o co tu jde, do čeho jsem se to namočil, co mě čeká, na co se mám připravit. A to hlavní – najednou jsem v tom průšvihů nelítal sám. Hned zde, na Řípu jsem poznal několik výborných přátel. Potkal jsem zde lidi všech možných profesí, rozličných životních zkušeností, pro které kříž nebyl jen planými řečmi, nastudovanou teologií v nedělním kázání. Potkal jsem zde, jako všude, lidi věřící, ale i hrdě prohlašující, že jsou ateisté – přesto v nich přebývá Boží láska.

Ta přátelství trvají. Žijeme každý jinde, rozptýleni po celém tom dávno již rozpadlém Československu, většinu času se setkáváme jen na internetu, avšak těšíme se na tuto vzácná setkání, kdy si můžeme podat roztržené ruce, obejmout se, být chvíli spolu...

Mechanismy této nemoci jsou známy. Chybí jakýsi dopamin – látka, vznikající v našem mozku, neuropřenašeč, který v jistých částech mozku umožňuje přenos impulsů, hraje roli v plánování a programování pohybu – v procesu, kdy se abstraktní myšlenka mění na vůli řízenou akci. Mechanismy jsou známy, jen stále nevíme, proč ten dopamin najednou chybí. Jsou dnes léky, které částečně dopamin nahrazují, avšak způsobují zase i takové stavy, jako jsou deprese... A časem ztrácejí ty léky účinnost, takže se musí zvyšovat dávky a nakonec je třeba nahra-

dit je novými léky... A když už nezbývá žádný lék, je tu možnost DBS – deep brain stimulation – operace mozku, která velmi pomáhá...

Proto se těšíme na taková setkání, na podání ruky, objetí, políbení, neboť být sám s touto nemocí je velice těžké, vlastně nemožné, neboť zavřít za sebou dveře a zůstat sám se svými depresemi – to je průšvih na cestě... Proto se tak rádi scházíme, zde na Řípu, při rekondičních cvičeních či na společné dovolené...

Bůh přišel k trpícímu člověku v trpícím Kristu, neboť trpící má k trpícímu nejbliž. Proto i my, lidé trpící Parkinsonovou chorobou, máme nebo měli bychom mít k sobě blízko. Kéž bychom k sobě vždy nacházeli cestu! A kéž by se k nám dokázali přiblížit i ti zdraví, považující nás často za opilce povalující se po ulicích, magory, hypochondry štítící se práce, chytráky s tváří hráče pokeru, snažící se urvat nějaký ten předčasné duchod, nebo dementní slinty, které je třeba zavřít někam do ústavu – ať si tam slintají a blábolí jak je jim libo...

Těším se na Říp, že se zas setkáme, vylezeme spolu na ten pro mnohé již těžko zdolatelný Mount Everest a bude nám spolu dobře.

Václav Žďárský

Případným zájemcům oznamujeme, že autobusy označené PN-Říp budou odjíždět z pražského Hlavního nádraží v 8.45 a 9.15 hodin, předpokládaný odjezd do Prahy je v 15 hodin. Zahájení a přivítání účastníků v Hostinci pod Řípem v 11.30 hodin.

Nad Písmem

UČEDNÍCI A ZAVŘENÉ DVEŘE

JAN 20,19–31

Milé setry a milí bratři! Pokoj vám! Tak máme po Velikonocích! Můžeme se vrátit k našim běžným životům. Můžeme se zavřít zpět do pracovních povinností, běžných starostí a strachování. Můžeme, ale nemusíme! Záleží totiž jen na nás a na tom, zda jsme se setkali s živým Kristem. Dnešní čtení se vztahují ke dvěma zavřeným dveřím, za kterými se ocitají učedníci. První jsou dveře z Janova evangelia, které zavřeli učedníci sami. Jsou to dveře strachu a smutku zamčené před vnějším světem. Učedníci totiž ztratili svého Mistra, který byl pověšen na kříž a pohřben. Dnes po třech dnech je hrob prázdný. Nechápu, co se děje. Byl tam a už není! A tu náhle stojí uprostřed nich! Živý a mluvící! Vyzývá je k přijetí Ducha svatého. To samé se jim stane i za týden díky pochybuji- címu Tomášovi. Opět jsou spolu. Opět za zavřenými dveřmi. Opět stojí uprostřed nich. A díky tomu Tomáš vyznává: „Můj Pán, můj Bůh.“

Druhé dveře, za kterými se učedníci vyskytují, jsou zamřížované. Za těmi dveřmi chtějí židé uzavřít zvěst o Kristu Ježíši, kterou apoštolo- vé po přijetí Ducha hlásají po celém Jeruzalémě. Ale ani tyto dveře nejsou pro Boha nepřekonatelné a učedníci se s jeho pomocí dostávají ven a hlásají Boží slovo

o vzkříšeném dál. A proto se znovu dostávají před radu a velekněze. Máme tu tedy dva typy dveří: První dveře zavíráme my sami ze strachu před vnějším světem. A u druhých dveří se situace otáčí, už to nejsme my, kdo má klíče, ale ti venku, kteří se bojí našich slov, kterým nerozumí. Za těmi prvními i druhými dveřmi stojí v obou případech ti sami lidé – učedníci, ale díky setkání s Kristem a díky přijetí Ducha svatého se mění jejich situace. Ze zamykajících se se stávají zamčení. Ze schovaných jsou veřejně působící. Z lidí plných strachu ze židů jsou odvážlivci překračující židovský zákaz „učit o tom člověku“. Poznají, že je to Bůh, komu mají naslouchat. Poznají, uvěří a zažijí, že Bůh má moc překonat jakékoli zavřené dveře. Před dvěma tisíci lety takové dveře mezi učedníky a světem byly. A jak je to dnes? Z které strany jsou dveře zavřené? Nejsou zavřené z naší? Nezavíráme se ve svých náboženských obcích a netruchlíme nad zaslou slávou plných kostelů? Nebojíme se lidí zvenku a jejich reakce na

naše pozvání? Neuzavíráme se i my týden co týden v kostele a nedokazujeme našim vnitřním Tomášům, že je Kristus mezi námi? Anebo je to naopak? Svět se bojí nás, aby- chom ho nenakazili zbožností či fanaticností? Nebojí se Boha jako berličky, která by jim dokázala, že jsou slabí? Neděsíme svět svým hlásáním Dobra, Pravdy a Krásy? Ne, našťastí dnes žádné dřevěné nebo mřížové dveře mezi námi a našim okolím v Čechách nejsou. Ale možná by se tyto pevné dveře překonávaly Hospodinu lépe než ty, které tvoří naše předsudky a domněnky, které si my i lidé kolem nás vytváříme.

Kéž díky Kristu překonáme všechny zavřené dveře! Kéž přijmeme Ducha svatého, který nás naplní touhou po hlásání Kristova vítězství. Kéž se necháme vysvobodit ze všech pout, která si nasazujeme. Kéž se nebojíme toho, že Hospodin je ten, který jest, který byl a který přichází! Nechme proto naše srdce otevřená! Vždyť zavřená ho stejně nezastaví...

Františka Klásková

**Hospodine, děkujeme ti,
že překonáváš všechny překážky, které ti stavíme do cesty.
Děkujeme, že mezi nás sesíláš svého vzkříšeného Syna,
který stojí uprostřed nás tam, kde se scházíme dva nebo tři.
Děkujeme, že nám dáváš svého Ducha,
který nám dává odvahu o tobě mluvit. Amen**

HUSŮV INSTITUT TEOLOGICKÝCH...

Dokončení ze strany 1

ce z Tábora do Kostnice organizované městem Tábor (od 29. 6. do 5. 7.) i pěší cestu z Krakovce do Norimberka, která se plánuje v červenci tohoto roku (bližší informace na www.husovapout.cz). Na srpen opětovně připravujeme týdenní duchovní a studijní pobyt v Železně Rudě.

Připravuje HITS také přednášky pro současné pracovníky církve, program pro absolventy?

Další vzdělávání jsme na základě žádosti církevního zastupitelstva připravili, osnovy schválili a zavedli. Prozatím se konal jeden jednorázový kurz, kterého se účastnilo několik duchovních a kazatelů. Na základě prosb absolventů bylo letos na Ministerstvu vnitra zaregistrováno založení sdružení s biblickým názvem SION, společnosti absolventů a přátel HITS. Toto sdružení bude organizovat setkávání absolventů a přátel HITS, duchovní setkávání i sportovní aktivity. Na přelomu jara a léta pravděpodobně pro-

běhne oslava 10. výročí založení HITS. Chtěl bych při této příležitosti pozvat všechny absolventy studia na dané setkání a také poděkovat všem obětavým pracovníkům školy, studijního oddělení, knihovny, archivu ad.

Kam se případní zájemci o studium teologie, zahrnující též předměty z historie, religionistiky, práva a filozofie, na HITS mohou obrátit?

Pro členy církve připomínám kalendář Blahoslav, kde jsou uvedeny základní údaje o školách. Informace v elektronické podobě lze nalézt na webových stránkách školy: www.hits.zde.cz. Osobně je možno se o studiu informovat v úředních hodinách na studijním oddělení HITS, Roháčova 66, Praha 3 – Žižkov. Těšíme se na setkání s každým, kdo chce společně s námi rozšiřovat své znalosti i duchovně růst.

Za rozhovor s bratrem biskupem Davidem Tonzarem, ředitelem Husova institutu, poděkovala vedoucí redaktorka Klára Břeňová.

Pro členy církve připomínám kalendář Blahoslav, kde jsou uvedeny základní údaje o školách. Informace v elektronické podobě lze nalézt na webových stránkách školy: www.hits.zde.cz. Osobně je možno se o studiu informovat v úředních hodinách na studijním oddělení HITS, Roháčova 66, Praha 3 – Žižkov. Těšíme se na setkání s každým, kdo chce společně s námi rozšiřovat své znalosti i duchovně růst.

Za rozhovor s bratrem biskupem Davidem Tonzarem, ředitelem Husova institutu, poděkovala vedoucí redaktorka Klára Břeňová.

Studenti HITSu na exkurzi v Moravském krasu

PREZENTACE SBORNÍKU OTEVŘENÉ DVEŘE

Devatenáctá kapitola Třetí knihy Mojžíšovy jakožto formální i obsahový střed Tóry, jádro Zákona, je tématem nového sborníku Centra pro náboženský a kulturní dialog při Husitské teologické fakultě Univerzity Karlovy, *Otevřené dveře*. Autoři z katedry biblistiky a jejich spolupracovníci jej slavnostně představili ve čtvrtek 14. března v jednom z nejstarších pražských kostelů, evangelickém kostele svatého Martina ve zdi.

Kapitola o třiceti sedmi verších, vnímající lidskou svatost jako jediný vhodný výraz následování Boha, čemuž odpovídají veškeré projevy v každodenním životě jedince i společenství, zde zazněla v češtině, hebrejštině, řečtině a latině. Součástí setkání byla modlitba, kterou přednesla sestra Hana Tonzarová; o svůj pohled na Písmo, coby základnu našeho ekumenického života, se podělil senior ČCE Roman Mazur. Zaznělo zde i slovo patriarchy Církve československé husitské Tomáše Butty o teoretické, odborné rovině knihy i jejím praktickém významu, jakožto příručka pro praxi zvěstování a vyučování. Zmínil rovněž, že právě v této knize Leviticus nacházíme silný akcent solidarity

a sociální spravedlnosti, a spočívají zde tak zásady novodobé humanity založené na lásce k bližnímu...

Co předcházelo vzniku knihy, která nejde, jak praví předmluva, „cestou odborných statí pro úzkou skupinu ‚vševědoucích‘ zasvěcenců, ale cestou základní solidarity mezi učitelem a žákem, kde učitel nepoučuje, ale sdílí se a přibližuje žákovi“, ozřejmil děkan fakulty Jan Blahoslav Lášek, jenž představil edici *Pontes Pragensis*, v níž sborník již podruhé vychází. Jemu, všem autorům a také především editorovi sborníku Jiřímu Benešovi patří velký dík za pootevření oněch dveří a možnost nahlédnout hlouběji do světa, z něhož se zrodila naše křesťanská víra. **red**

Dokončení ze str. 1

kultě bohoslovecké. Poté, co jej 17. října 1937 G. A. Procházka vysvětil na kněze, nastoupil od listopadu téhož roku na své první duchovenské místo do Úpice. Po ročním působení byl přeložen jako pomocný duchovní do Dvora Králové nad Labem, kde prožil celou okupaci. V červenci 1942 zde uzavřel sňatek s Marií, roz. Klenotovou, a krátce po osvobození se jim narodila dcera Anna. Vedle duchovenské služby zastával bratr farář v náboženské obci funkci ideového vedoucího církevního dramatického odboru Palcát. Na sklonku války se ve Dvoře Králové ocitl v bezprostředním ohrožení života, když byl německými jednotkami společně s farářem zajištěn a propuštěn až po několikahodinovém výslechu.

V červenci 1945 zažíval bratr farář radostné chvíle, když byl z rozhodnutí Ústřední národní správy ČČS umístěn jako zástupce faráře blízko svého rodiště do Jablonce nad Nisou. „Tuto obec jsem budoval jako něco svého, neboť jsem s obcí žil už od jejích počátků a patřil jsem mezi její první příslušníky už v roce 1921. Proto mne velmi mrzelo, když jsem byl v roce 1950 bez udání jakýchkoliv důvodů přeložen z této prosperující obce do obce zcela mrtvé (Frýdlant v Čechách). Srdečný poměr můj k církvi, poměr syna k matce, byl tímto bezdůvodným a nespravedlivým přeložením

„VĚČNÝ KRITIK“ FARÁŘ...

silně narušen,“ napsal později ve svém životopise František Houska. Ten se o důvodech násilného přeložení – údajně měl během svého působení v Jablonci nad Nisou dávat špatné známky z náboženství dětem, které chodily na brigády – dozvěděl až v roce 1958 a nikdy se s ním nesmířil. Pět pozhnaných let v rodném kraji, během kterých se navíc manželům Houskovým narodily další tři děti – Jan (14. července 1946) a dvojčata Marie a Ludmila (10. prosince 1948) – bylo zkazeno zásahem vyšších míst. V novém působišti rozkládajícím se na obou březích řeky Smědé sloužil bratr farář od září 1950 až do osudného listopadu 1958. Jeho farářské i veřejné působení v tomto období nelze rozhodně hodnotit jako striktně protirežimní či protikomunistické. Přesto byl označen za nepřítele lidové demokratické zřízení a jeho „negativní vliv“ na okolí musel být v souladu s církevní či spíše proticírkevní politikou státu potlačen. Jak již bylo naznačeno, rozhodnutí zbavit bratra faráře Housku státního souhlasu bezprostředně souviselo s jeho vystoupením na teologické konferenci v Nové Vsi u Jablonce nad Nisou v červenci 1958, kdy otevřeně vyjádřil své přesvědčení, že se představitelé církve nedostatečně zastávají utiskovaných věřících a nechávají církev zcela na zvlí státní. O obsahu jeho příspěvku byly posléze informovány příslušné osoby vykonávající státní dozor nad církvemi, které začaly konat. Farářovo vystoupení bylo kvalifikováno jako „útok na linii, která je dohovořena mezi ústředím církve a státní správou. Útočí-li se na vedení církve, útočí se také na linii státní správy.“ [sic] Vedoucí církevní referátu KNV v Liberci 30. října 1958 rozhodl o odebrání státního souhlasu k 15. listopadu téhož roku. V odůvodnění bylo mimo

jiné uvedeno: „Farář byl několikrát napomenut a navenek se choval nezávadně. Při besedách duchovních se však soustavně projevoval jako věčný kritik a často neoprávněně kritizoval i lidové demokratické zřízení.“ Biskup Bohumil Skalický sice při jednání na ústředí církve sondoval možnosti, jak farářovi pomoci, ale bezvýsledně. František Houska musel církevní službu 15. listopadu 1958 opustit.

Bratr farář byl postaven před úkol, jak s pošramoceným „kádrovým profilem“ existenčně zajistit početnou rodinu. Nezbyvalo než přijmout místo pomocného dělníka ve frýdlantské Továrně hasičích zařízení. Po ukončení výroby přešel do továrny Totex, kde se vyučil strojním zámečnickem a kde pracoval až do odchodu do starobního důchodu v roce 1972.

I přes určitou vnitřní pachut' z nedobrovolného odchodu bratr farář kontakty s církevním prostředím neztratil. V prvních letech mu situaci značně ulehčil jeho nástupce Bohumil Klásek, se kterým dobře vycházeli. Následně několikaleté ochladnutí vztahů způsobené změnou frýdlantského duchovního se urovnalo až příchodem manželů Hanušových. F. Houska dokonce začal uvažovat o návratu do duchovenské služby. K tomuto kroku byl opakovaně vyzván i svým kolegou, libereckým farářem Josefem Jahodou. Jeho pokusy ze šedesátých let však nebyly kladně vyřízeny a na počátku osmdesátých let, kdy projevil zájem sám královéhradecký biskup Josef Pochop, už se bratru farářovi nedostávalo zdraví a dostatek sil. Jeho životní cesta se uzavřela 24. května 1980 ve věku 67 let. Na poslední cestě jej 2. června 1980 vedle početné rodiny a přátel v obřadní síni libereckého krematoria doprovodil bratr farář Josef Jahoda. **Martin Jindra**

Duchovní ČČSH na webových stránkách ÚSTR

Díky spolupráci Archivu pražské diecéze ČČSH s Ústavem pro studium totalitních režimů (ÚSTR) mají zájemci z řad našich věřících o období nacistické a komunistické diktatury možnost seznámit se s příběhy obětujících se i perzekvovaných duchovních ČČSH v letech 1939–1989. V rámci dvou projektů: „Odboj a perzekuce křesťanů v době nacismu a komunismu (1939–1989)“ (<http://www.ustrcr.cz/cs/odboj-a-perzekuce-krestanu-v-dobe-nacismu-a-komunismu>) a „Paměť a dějiny totalitních režimů“ (<http://www.ustrcr.cz/cs/predstavitele-a-aktivni-clenove-cirkvi>) jsou v první fázi v elektronické podobě na webových stránkách ÚSTRu přibližováni duchovní křesťanských církví, kteří se zapojili do odboje, případně se pro své přesvědčení stali obětí mašinérie totalitních režimů. Čtenáři Českého zápasu prozatím mohou shlédnout ukázky z videorozhovorů vedených s bratry faráři Rostislavem Valuškem a Erwinem Kukuczskou, seznámit se s jejich životopisnými biogramy či pokochat se originálními dobovými fotografiemi. Prostřednictvím životopisných medailonů jsou současně prezentováni první tři vězňové duchovní naší církve v době okupace, konkrétně Karel Vodička, Jan Lomoz a Jaroslav Bendl. Vše je doplněno výběrovou bibliografií. **Martin Jindra**

EXEGETICKÝ SEMINÁŘ K VELIKONOČNÍM TEXTŮM

Ve středu 20. března proběhl v prostorách dejvického sboru exegetický seminář pořádaný církví ve spolupráci s HTF UK. Seminář byl zaměřen na exezezi velikonočních textů pro tento liturgický rok. Nejprve jsme vyslechli příspěvek starozákonníka doc. Jiřího Beneše, Th.D., který si zvolil text Iz 52,13–53,12, první čtení liturgie Květné neděle, tzv. IV. ebedskou píseň. Doc. Beneš připravil velice podrobnou exezezi textu, v níž posluchače upozornil na řadu zajímavých detailů, které se dají kazatelsky uplatnit. Pro účastníky semináře je nepochybně pomocí pro jejich službu písemné zpracování exegeze, včetně odkazů na odbornou literaturu, kde lze najít další informace. Jako cenné upozornění se jeví fakt, že naše četba starozákonních

textů je často poznamenána křesťanským předporozuměním, kdy jsou právě např. prorocké texty automaticky interpretovány kristologicky. Podrobná exezeze by měla pomáhat předcházet takovému zjednodušení. Druhý příspěvek přednesl učitel Nového zákona Mgr. Jiří Lukeš, Th.D. Středem jeho výkladu byla Ježíšova poslední večeře, jak je zaznamenána v synoptických evangeliích (Mk 14, 22–25, Mt 26,14–20, L 22,14–30), v 1 K 11,23–26, a s ní související text J 13,1–20. Při semináři nebyl prostor pro detailní komparaci novozákonních zpráv o Ježíšově poslední večeři, nicméně smyslem přednášky bylo ukázat na starozákonní souvislosti Ježíšovy poslední večeře a prostřednictvím fenoménu „intertextuality“ problematizovat názor zastávaný li-

berálními teology, kdy je poslední večeře interpretována pouze jako výtvar prvotní církve.

Domnívám se, že obě přednášky podnítily duchovní a kazatele k novému promýšlení tradičních velikonočních textů, včetně svátosti večeře Páně na pozadí textu jejího ustanovení, jak se zprávám o Ježíšově poslední večeři rozumí. Pro kazatelskou práci byly užitečné také odkazy na rozšiřující odbornou literaturu, ať jde o práce českých (Františka Kunetky) nebo německých teologů (Joachima Jeremiase, Ernsta Käsemanna aj.). Seminář hodnotím jako velice přínosný pro další vzdělávání duchovních. Jde o jednu z nejlepších nabídek, kterou v tomto směru duchovní od církve dostávají. **Helena Smolová**

ZPRÁVY

Květná neděle v Machově

V odpoledních hodinách na Květnou neděli se v Machově rozezněl irský folk hudební skupiny Chvíle z Hronova. Celý koncert byl uskutečněn za spolupráce náboženské obce Machov v čele s paní farářkou paní Olgou Líbalovou. I když venku bylo velmi mrazivé počasí s ledovým větrem, účast místních byla vysoká a měla zástupce ve všech věkových kategoriích. Kapela vytvořila v kostele osobitý styl charakteristický nakažlivou energií a irskou rytmikou, které spolu s křehkou krásou tradičních písní zpívaných česky i anglicky uchvátily celé publikum. Tento koncert se pořádal již podruhé a doufáme, že se stane tradicí na každou Květnou neděli. Za krásnou atmosféru a umělecký prožitok děkujeme paní farářce Olze Líbalové a hlavně členům hudební skupiny Chvíle z Hronova, které přejeme do budoucna hodně úspěchů v tvorbě a v osobním životě.

Jarmila Šenková

Bazar knih v Počernicích

Vezměte pár knížek a přijďte na náš I. Počernický bazárek knih. Najdete nás v pátek 19. dubna od 15 do 19 h v příjemném Divadelní kavárně v Horních Počernicích, Votuzská 379/11. Knihy až do počtu 5 kusů můžete přinášet už od 14 hodin. Po celou dobu je možné v kavárně knihy zcela zdarma různě vybírat, měnit, a směřovat, povídat si o nich! U nás můžete pochutnat i na různých druhích výborné kávy, medovniku nebo sklence vína. Těší se na vás radní Alena Štroblová, farářka Církve československé husitské Eva Cudlínová a kavárník Pavel Kohout.

P. S. Škoda každé knihy, která zůstane ladem! Eva Cudlínová

Klub Zacheus zve

Klub Zacheus nabízí v dubnu tato setkání (Komenského 20, Jihlava):

16. dubna v 18 h: Toto je země svatá – Putování po Izraeli II. Okolí Mrtvého moře a jižní kraj – promítání a povídání (F. Tichý).

21. dubna v 10 h: Setkání rodin s dětmi a malým divadélkem v klubu.

23. dubna v 18 h: Exerciice, exorcismus, duchovní uzdravení a psychiatrie – přednáška J. Kotoučkové.

26. dubna ve 20 h: Večer deskových her.

Denně, po – pá 15–18 h: Stará Jihlava. Kamil Rydlo – výstava obrazů.

František Tichý

Pozvání do Hradce

Francie – země světového dne modliteb: svědectví Mgr. Aleny Naimanové s promítáním. 15. dubna v 17 h v zasedací síni diecézní rady, Ambrožova 729, Hradec Králové.

red

PRO DĚTI A MLÁDEŽ
NEPOCHYBUJ A VĚŘ!

Tato slova řekl Ježíš Tomášovi poté, co mu ukázal své rány (J 20,19–29). V dnešní tajence jsou ukryta také slova Pána Ježíše – tentokrát ta, která řekl učedníkům, když se jim zjevil poprvé. Tajenku získáte tak, že si vypíšete z horní tabulky písmena v pořadí daném čísly ve spodní tabulce.

P	Á	A	V	K	E	O	K
Á	J	O	N	I	O	T	S
L	A	T	J	A	C	P	S
E	Á	O	S	L	M	M	L

8	28	12	30	20	7	14	3
22	1	24	6	26	9	18	32
11	19	15	21	2	17	23	10
16	31	4	25	13	29	5	27

(Řešení z minulého čísla: Viděla jsem Pána a toto mi řekl.) Jana Krajčířiková

Ekumenická bohoslužba

Ekologická sekce ČKA zve k účasti na ekumenické bohoslužbě ke Dni Země 23. dubna v 19 h v pražském kostele Nejsvětějšího Salvátora. Kázáním poslouží Jáchym Gondáš z Bratrské jednoty baptistů, zpívat bude soubor Gabriel. Po bohoslužbě následuje beseda s RNDr. Markem O. Váchou, zaměřená k tématu „Život se rodí ze smrti“.

Program divadla Mana

18. dubna v 19 h: Koncert Pěveckého sboru Gymnázia Milady Horákové. Zazní písně od renesance po dnešek.

19. dubna v 19 h: Tajemný Madagaskar. Komponovaný večer o přírodních krásách Madagaskaru, jeho barvitě historii i současnosti. Host večera: cestovatel Pavel Joneš, duchovní úvaha David Frýdl – farář Husova sboru. Součástí večera je projekce. Vstup volný. Divadlo Mana, Husův sbor Vršovice, Moskevská 34/967, Praha 10-Vršovice. Jiřina Hůlková

Koncerty u Mikuláše

• 8. 4. – 14 hodin
Benefiční koncert, vstup zdarma Hertfordshire Corus (UK)

• 8. 4. – 20 hodin
Bach, Dvořák, Händel, Gershwin
Od baroka k jazzu
Prague Brass Ensemble,
J. Kalfus – varhany

• 9. 4. – 17 hodin
Bach, Händel, Purcell, Brahms
M. Pšenička – varhany,
Z. Šedivý – trubka,
J. Šedivý – trubka

• 10. 4. – 17 hodin
Bach, Mozart, Dvořák, Widor
B. Rabas – varhany,
J. Jonášová – soprán

• 11. 4. – 17 hodin
Telemann, Bach, Mozart, Händel
F. Štastný – varhany, cembalo,
V. Vlna – hoboje

• 12. 4. – 14 hodin
Benefiční koncert, vstup zdarma Ullensaker Korforening (Norsko)

• 12. 4. – 17 hodin
Telemann, Händel, Franck, Bach
Z. Šestáková – varhany,
V. Kozderka – trubka

• 12. 4. – 20 hodin
Vivaldi, Mozart
Vivaldi Orchestra Praga,
V. Návrat – barokní housle

• 13. 4. – 14 hodin
Benefiční koncert, vstup zdarma The Choir, String Ensemble and Concert Band of St. Peter's College (Austrálie)

• 13. 4. – 17 hodin
Caccini, Bach, Vivaldi, Mozart
Z. Němečková – varhany,
V. Likérová – soprán

• 13. 4. – 20 hodin
Vivaldi, Mozart
Vivaldi Orchestra Praga,
V. Návrat – barokní housle

• 14. 4. – 17 hodin
Mozart, Beethoven, Bizet, Haydn
Pražské dechové kvinteto:
J. Machat – flétna, J. Likin – hoboje,
V. Mareš – klarinet, M. Wichterle – fagot, J. Vobořil – lesní roh

• 14. 4. – 20 hodin
Bach, Händel, Vivaldi, Mozart
Koncert pro varhany a orchestr
Camerata Pragensis Orchestra,
A. Bárta – varhany

Na Květnou neděli se sešly národní spolky Písecka a Strakonicka (Selská jízda, Svornost a Společnost pro dobré soužití), rodiny s dětmi, zástupci obcí, sbor dobrovolných hasičů a další, aby si v mrazivém dopoledni společně připomněli 593. výročí bitvy u Sudoměře. Celé setkání se mohlo uskutečnit za laskavé podpory pana senátora Miroslava Krejčí a pod záštitou plzeňského biskupa, bratra Filipa Michaela Štojdla, který na setkání u mohly Jana Žižky z Trocnova krátce pohovořil o důležitosti pokory, která byla hlavní zbraní následovníků Jana Husa. Bratr biskup na závěr své promluvy přítomným požehnal.

Z EKUMENY

VIETNAM: KATOLICKÝ KNĚZ NOMINOVÁN NA NOBELOVU CENU MÍRU

Otec Thadeuse Nguyena Van Lye, pětadesátiletý katolický kněz a bojovník za lidská práva, spolu s nejtihodnějším Thich Quang Doem, patriarchou Sjedenocené buddhistické církve Vietnamu (UBCV), nominovali členové Kongresu USA Chris Smith a Zoe Lofgrenová na Nobelovu cenu míru za rok 2013. Otec Ly je od sedmdesátých let dvacátého století významným obráncem práv, bojuje za náboženskou svobodu, demokracii a svobodné mediální zpravodajství. Podporuje vietnamské hnutí za demokracii Bloc 8406 a kvůli svému veřejnému působení strávil více než 15 let ve vězení.

V březnu 2007 byl otec Ly odsouzen k osmi letům vězení za „šíření pomlouvačné a zavádějící informace“ škodlivé státu. Vietnamské orgány jej uvěznily znovu v červenci 2011, po roce a čtyřech měsících byl dočasně propuštěn ze zdravotních důvodů. Důsledkem několika mozkových mrtvic je částečně ochrnutý a má nádor v mozku. V září roku 2010 pracovní skupina OSN pro svévolné věznění vyzvala k okamžitému a bezpodmínečnému propuštění otce Ly a sdělila, že tento kněz byl svévolně a nezákonně vězněn a vietnamské orgány mu odíraly přístup k právnímu poradenství. Nejtihodnější Thich Quang Do je buddhistický mnich, bojovník za lidská práva a hlava UBCV, kdysi největší buddhistické organizace v jižním Vietnamu. UBCV a jeho vůdci jsou od roku 1975 terčem státního pronásledování. Kvůli veřejnému vyjadřování svých postojů Thich Quang Do strávil 10 let ve vyhnanství a v roce 1995 byl odsouzen k 5 roků vězení za organizování humanitární pomoci. Navzdory těmto problémům Thich Quang Do říká, že UBCV je odhodlána pokračovat ve svém boji za lidská práva. Laureát Nobelovy ceny míru za rok 2013 bude vyhlášen v polovině října. Andrew Johnston, ředitel Christian Solidarity Worldwide (CSW), řekl: „Vítáme nominaci otce Thadeuse Nguyena Van Lye a nejtihodnějšího Thicha Quang Doa na Nobelovu cenu míru za rok 2013. Kvůli boji za svobodu a lidská práva byla vlastní svoboda a práva obou těchto mužů omezena, přesto však vytrvali. Doufáme, že se díky jejich nominaci pozornost mezinárodního společenství zaměří na to, jak vláda zachází s náboženskými a politickými disidenty. CSW se připojuje k výzvě otce Lye a nejtihodnějšího Thicha Quang Doa, aby vláda Vietnamu chránila a podporovala lidská práva a náboženskou svobodu ve Vietnamu.“

Res Claritatis

